

ΘΕΜΑΤΑΚΙΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ 1°

Δίνονται τα σημεία $A(2, 2\sqrt{3})$, $B(4, 0)$ και $\Gamma(\kappa + 4, -\kappa\sqrt{3})$, $\kappa \in \mathbb{R}$.

A. Να δείξετε ότι τα σημεία A , B και Γ είναι συνευθειακά για κάθε τιμή του κ .

B. Να βρείτε τη γωνία των διανυσμάτων $\overrightarrow{AB}$, $\overrightarrow{AO}$.

Γ. Να βρείτε για ποιες τιμές του κ ισχύει η σχέση: $\overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AG} = 2 \cdot \overrightarrow{BG}^2$

Δ. Για κάθε μία από τις τιμές του κ του προηγούμενου ερωτήματος, να βρείτε τη σχετική θέση των σημείων A , B , Γ .

(Απαντήσεις: $B: 60^\circ$ $\Gamma: \kappa=-1$ ή $\kappa=2$ $\Delta: \text{Για } \kappa=-1, \text{ το } \Gamma \text{ ανάμεσα στα } A \text{ και } B \text{ ενώ για } \kappa=2 \text{ το } B \text{ είναι ανάμεσα στα } A \text{ και } \Gamma$)

ΘΕΜΑ 2°

Δίνεται η εξίσωση: $(*) (\lambda^2 + \lambda + 1)x + (\lambda^2 - 5)y - 2\lambda = 0$, $\lambda \in \mathbb{R}$

A. Να δείξετε ότι παριστάνει ευθεία για κάθε λ πραγματικό.

B. Να δείξετε ότι δεν υπάρχει σταθερό σημείο από το οποίο να διέρχονται όλες οι ευθείες της οικογένειας.

Γ. Να βρείτε - αν υπάρχει - ευθεία της οικογένειας παράλληλη στην (ε) :

$$31x + 31y - 19 = 0$$

Δ. Για $\lambda=-6$, βρείτε την απόσταση των ευθειών (ε) και $(*)$.

Ε. Για $\lambda=1$, βρείτε το πλησιέστερο σημείο της $(*)$ στο σημείο $O(0,0)$.

(Απαντήσεις: $\Gamma: \text{Για } \lambda=-6, \text{ η ευθεία } 31x + 31y + 12 = 0$ $\Delta: d = \frac{\sqrt{2}}{2}$ $E: \left(\frac{6}{25}, -\frac{8}{25}\right)$)

ΘΕΜΑ 3°

Δίνεται η εξίσωση: $(*) x^2 + y^2 + (2\lambda + 6)x + (2\lambda - 6)y + 2\lambda^2 = 0$, $\lambda \in \mathbb{R}$

A. Να αποδείξετε ότι παριστάνει ίσους κύκλους για κάθε λ πραγματικό, των οποίων να βρείτε το κέντρο και την ακτίνα.

B. Να δείξετε ότι ο γεωμετρικός τόπος των κέντρων των κύκλων, είναι η ευθεία με εξίσωση: $y=x+6$ (ε).

Γ. Όλοι οι κύκλοι της οικογένειας $(*)$ έχουν δύο κοινές εφαπτόμενες. Να βρείτε τις εξισώσεις τους.

Δ. 1. Να βρείτε την εξίσωση μιας παραβολής με εστία στον ψ' , η οποία να έχει εφαπτομένη την ευθεία (ε).

2. Να βρείτε μια εφαπτομένη της προηγούμενης παραβολής, κάθετη στην (ε) .

(Απαντήσεις: $A: K(-\lambda-3, 3-\lambda)$ με ακτίνα $R = 3\sqrt{2}$ $\Gamma: y=x+12$, $y=x$

$$\Delta: x^2 = -24y, y = -x + 6$$

ΘΕΜΑ 4°

Δίνεται το σημείο $A(1,2)$ και το διάνυσμα $\overrightarrow{AM} = (-2, 1)$, όπου M μέσο ενός τμήματος AB .

A. Να αποδείξετε ότι το σημείο M είναι το $(-1, 3)$ ενώ το B είναι το $(-3, 4)$

B. Αν $\vec{a} = \overrightarrow{OA} + 2 \cdot \overrightarrow{BM}$ και $\vec{b} \neq \vec{0}$, $\vec{b} = (\lambda^2, \lambda - 3)$ να βρείτε τη τιμή του λ ώστε τα διανύσματα $\vec{a}$ και $\vec{b}$, να είναι συγγραμμικά.

Γ. Αν $\vec{\gamma} = (2\kappa - 4, \kappa^2 - 1)$, $\kappa \in \mathbb{R}$, βρείτε το κ ώστε $\vec{\alpha} \perp \vec{\gamma}$.

(Απαντήσεις: B: $\lambda=3$ Γ: $\kappa=2$)

ΘΕΜΑ 5°

Δίνεται η εξίσωση: (*) $x^2 - y^2 + 4x + 6y - 5 = 0$

A. Να αποδείξετε ότι η (*) παριστάνει δύο ευθείες κάθετες μεταξύ τους.

B. Πάνω στις ευθείες με εξισώσεις (ε_1): $y = -x + 1$ (ε_2): $y = x + 5$, παίρνουμε τα σημεία A και B

αντίστοιχα, ώστε το σημείο M(-1,0) να είναι το μέσο του AB. Να βρείτε τις συντεταγμένες των σημείων A και B.

Γ. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των σημείων N(x,y), για τα οποία ισχύει ότι η γωνία ANB είναι ορθή.

Δ. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των σημείων $\Lambda(x,y)$, για τα οποία το εμβαδόν του τριγώνου ALB ισούται με $3\sqrt{10}$ τ.μ.α

(Απαντήσεις: A: $y=-x+1$, $y=x+5$ B: $A(2,-1)$, $B(-4,1)$ Γ: $(x+1)^2 + y^2 = 10$

$$\Delta: y = -\frac{1}{3}x + \sqrt{10} - \frac{1}{3}, \quad y = -\frac{1}{3}x - \sqrt{10} - \frac{1}{3})$$

ΘΕΜΑ 6°

Δίνονται οι κύκλοι με εξισώσεις: $C_1: x^2 + y^2 + 10x + 9 = 0$ $C_2: x^2 + y^2 - 10x - 11 = 0$

A. Να αποδείξετε ότι οι κύκλοι είναι εξωτερικά εφαπτόμενοι.

B. Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτόμενων στους δύο κύκλους που άγονται από το σημείο A(-1,8).

Γ. Η μία από τις τρεις εφαπτόμενες του ερωτήματος β είναι διευθετούσα μιας παραβολής με εστία στον XX' και άξονα συμμετρίας τον XX'. Να βρείτε την εξίσωση της παραβολής.

Δ. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των κέντρων των κύκλων οι οποίοι εφάπτονται εξωτερικά στους κύκλους C_1 και C_2 .

(Απαντήσεις: A: Δείχνω ότι $KL=R+r$ B: $\chi = -1$

$$\Gamma: y^2 = 4x \quad \Delta: \text{Ο ένας κλάδος της υπερβολής } x^2 - \frac{y^2}{24} = 1, \text{ για } x \geq 1)$$

ΘΕΜΑ 7°

Δίνονται τα διανύσματα $\vec{\alpha} = (x-1, y+2)$, $\vec{\beta} = (x+1, y-2)$.

A. Αν ισχύει ότι: $\vec{\alpha} \perp \vec{\beta}$, να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των σημείων M(x,y).

B. Για $x=3$ και $y=-1$, να βρείτε την προβολή του διανύσματος $\vec{\alpha} + 2 \cdot \vec{\beta}$ στο διάνυσμα $\vec{\alpha}$.

Γ. Να βρείτε την εξίσωση εφαπτομένης του κύκλου του ερωτήματος (A), στο σημείο του A(1,-2).

Δ. Βρείτε την παραβολή με εφαπτομένη την ευθεία του ερωτήματος (Γ) και εστία στον άξονα ψψ'.

(Απαντήσεις: A. $x^2 + y^2 = 5$ B. Η προβολή είναι το διάνυσμα (6, 3) Γ. $x - 2y = 5$

$$\Delta. x^2 = 40y$$

ΘΕΜΑ 8°

Έστω $\vec{\alpha} = \left(|\vec{\alpha}| - 2, -\frac{|\vec{\alpha}| \cdot \sqrt{3}}{2} \right)$. A. Να βρείτε το διάνυσμα $\vec{\alpha}$

B. Για την πιο μεγάλη από τις τιμές του μέτρου που βρήκατε, να υπολογίσετε τη γωνία του διανύσματος $\vec{\alpha}$ με τον άξονα XX'.

Γ. Αν ισχύει ότι: $\vec{a} \perp \vec{\beta}$, όπου $\vec{\beta} = (x^2, x\sqrt{3})$, $\vec{\beta} \neq \vec{0}$, βρείτε το x .

(Απαντήσεις: A. $\vec{a} = (2, -2\sqrt{3})$ ή $\vec{a} = \left(-\frac{2}{3}, -\frac{2\sqrt{3}}{3}\right)$ B. $w=300^\circ$ Γ. $x=3$)

ΘΕΜΑ 9°

Δίνεται η εξίσωση: $(*) : (a^2 - 4)x + (a^2 + a)y + a^2 + 2a + 4 = 0$, $a \in \mathbb{R}$.

- A. Να δείξετε ότι είναι ευθεία για κάθε α πραγματικό αριθμό.
  - B. Να δείξετε ότι περνά από σταθερό σημείο, το οποίο και να βρείτε.
  - Γ. Για $a=1$, να βρείτε το εμβαδόν του τριγώνου που σχηματίζει η ευθεία με τους άξονες.
- (Απαντήσεις: B. $(1, -2)$ Γ. Εμβαδόν = $(49/12)$ τετ. μον. άξονα)

ΘΕΜΑ 10°

Δίνεται η γραμμή με εξίσωση: $x^2 + y^2 - 6x + a = 0$, $a \in \mathbb{R}$

- A. Να περιορίσετε κατάλληλα την τιμή του a , ώστε η εξίσωση να παριστάνει κύκλο.
  - B. Να βρείτε την τιμή του a , ώστε η ευθεία με εξίσωση: $y = -x + 1$ να εφάπτεται του κύκλου.
  - Γ. Για $a=7$, να βρείτε την εξίσωση εφαπτομένης του κύκλου στο σημείο του $M(2, -1)$
- (Απαντήσεις: A. Πρέπει $a < 9$ B. $a=7$ Γ. $x+y=1$)

ΘΕΜΑ 11°

Δίνονται οι κύκλοι με εξισώσεις: $C_1 : x^2 + y^2 - 6y + 8 = 0$ και $C_2 : x^2 + y^2 + 6y - 72 = 0$

- A. Να βρείτε τα κέντρα και τις ακτίνες τους.
  - B. Να βρείτε τη σχετική θέση των δύο κύκλων.
  - Γ. Αν τα σημεία M και N διατρέχουν τους δύο κύκλους, να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή του μήκους MN καθώς και τις συντεταγμένες των σημείων M και N για τα οποία η απόσταση MN γίνεται ελάχιστη και μέγιστη αντίστοιχα.
  - Δ. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των σημείων $A(x, y)$ που είναι κέντρα των κύκλων οι οποίοι εφάπτονται εσωτερικά του C_2 και εξωτερικά του κύκλου C_1 .
- (Απαντήσεις: A. $K(0, 3)$ $r=1$ και $L(0, -3)$, $R=9$ B. Ο πρώτος είναι εσωτερικός του δεύτερου, αφού $KL < R-r$ Γ. $M(0, 4)$, $N(0, 6)$, $\min MN=2$, $M(0, 4)$, $N(0, -12)$, $\max MN=16$ Δ. Επειδή $AK+AL=10$, ο γ.τ είναι έλλειψη με εξίσωση: $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{25} = 1$)

ΘΕΜΑ 12°

Δίνεται η εξίσωση: $x^2 - y^2 + 4x + 4 = 0$

- A. Να δείξετε ότι παριστάνει δύο κάθετες ευθείες.
- B. Αν οι ευθείες τέμνονται στο σημείο G και η κάθε μία τους τέμνει την $y=2x+3$ στα A και B , να βρείτε το εμβαδόν του τριγώνου ABG που σχηματίζεται.
- Γ. Να βρείτε την εξίσωση του κύκλου που διέρχεται από τα σημεία A , B και G .

(Απαντήσεις: A. $y=x+2$, $y=-x-2$ B. Τα σημεία είναι: $G(-2, 0)$, $A(-1, 1)$ και $B\left(-\frac{5}{3}, -\frac{1}{3}\right)$ Γ.

$$\left(x + \frac{10}{3}\right)^2 + \left(y + \frac{11}{3}\right)^2 = \frac{125}{9}$$